HRVATSKI SABOR

1306

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O DRŽAVNOJ POTPORI ZA ISTRAŽIVAČKO-RAZVOJNE PROJEKTE

Proglašavam Zakon o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 6. srpnja 2018.

Klasa: 011-01/18-01/80
Urbroj: 71-06-01/1-18-2
Zagreb, 10. srpnja 2018.

Predsjednica
Republike Hrvatske
Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON

O DRŽAVNOJ POTPORI ZA ISTRAŽIVAČKO-RAZVOJNE PROJEKTE

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuju uvjeti za dodjeljivanje državne potpore za istraživačko-razvojne projekte u kategoriji horizontalne potpore za istraživanje i razvoj, nadležnosti tijela Republike Hrvatske u pogledu dodjele državnih potpora za istraživačko-razvojne projekte, postupak utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za ostvarivanje prava, vođenje evidencija i izvještavanje te druga pitanja vezana uz ostvarivanje prava na potpore za istraživačko-razvojne projekte.

(2) Na pitanja postupka koja nisu uređena ovim Zakonom na odgovarajući način primjenjuju se odredbe:

– zakona kojima se uređuje područje državnih potpora

– Uredbe Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članka 107. i 108. Ugovora (Službeni list Europske unije, br. L 187, 26. 6. 2014., str. 1; u daljnjem tekstu: Uredba o općem skupnom izuzeću)

– Uredbe Komisije (EU) 2017/1084 od 14. lipnja 2017. o izmjeni Uredbe (EU) br. 651/2014 u vezi s potporama za infrastrukture luka i zračnih luka, pragova za prijavu potpora za kulturu i očuvanje baštine i za potpore za sportsku i višenamjensku rekreativnu infrastrukturu te regionalnih operativnih programa potpora za najudaljenije regije i o izmjeni Uredbe (EU) br. 702/2014 u vezi s izračunavanjem prihvatljivih troškova (Službeni list Europske unije, br. L 156, 20. 6. 2017., str. 1; (u daljnjem tekstu Uredba 2017/1084) i

– Uredbe (EU) br. 1303/2013 članak 68. stavak 1 (b), Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju

općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006. (Službeni list Europske unije, br. L 347/320).

Članak 2.

(1) Ovim se Zakonom osigurava provedba mjere državne potpore za istraživačko-razvojne projekte usklađena s odredbama Uredbe o općem skupnom izuzeću i s odredbama Uredbe 2017/1084.

(2) Pojedinačne potpore dodijeljene na temelju ovoga Zakona izuzete su od obveze prethodne prijave Europskoj komisiji u skladu s člankom 108. stavkom 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti iz ovoga Zakona.

Cilj Zakona

Članak 3.

Cilj ovoga Zakona je povećanje ulaganja privatnog sektora u istraživanje i razvoj i povećanje broja poduzetnika koji ulažu u istraživanje i razvoj te poticanje suradnje poduzetnika s organizacijama za istraživanje i širenje znanja na istraživačko-razvojnim projektima pri čemu istraživanje i razvoj obuhvaća kreativan i sistematičan rad poduzet sa svrhom povećanja fonda znanja – uključujući znanje čovječanstva, kulture i društva – te kako bi se osmislile nove primjene postojećeg znanja. Aktivnosti istraživanja i razvoja moraju uključivati pet osnovnih kriterija: novo znanje (kao cilj aktivnosti), kreativno (novi koncepti, ideje i metode koji unaprjeđuju postojeće znanje), neizvjesno u smislu ishoda, sistematično (planirano s osiguranjem sredstava i bilježenjem ishoda) i prenosivo (ishodi su prenosivi kao nova znanja) i/ili moguće ponoviti (ishode je moguće ponoviti).

Značenje pojmova

Članak 4.

(1) U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeća značenja:

a) *plan evaluacije* znači dokument koji sadržava najmanje ove elemente: ciljeve programa potpore koji se vrednuje, pitanja evaluacije, pokazatelje rezultata, predviđenu metodologiju za provedbu evaluacije, zahtjeve u pogledu prikupljanja podataka, predloženi vremenski okvir evaluacije, uključujući dan podnošenja završnog izvješća o evaluaciji, opis neovisnog tijela koje provodi evaluaciju ili kriterije koji će se primjenjivati na njegov odabir i načine osiguravanja javnosti evaluacije

b) *istraživačko-razvojni projekt* podrazumijeva operaciju koja uključuje aktivnosti koje se protežu na jednu ili više kategorija istraživanja i razvoja, čiji je cilj precizne gospodarske, znanstvene ili tehničke prirode te je jasno unaprijed definiran. Istraživačko-razvojni projekt može se sastojati od nekoliko radnih paketa i uz jasne ciljeve uključuje aktivnosti koje će se provoditi (uključujući očekivane troškove) i pokazatelje za ocjenu ostvarivanja ciljeva. Kada se jedan ili više istraživačko-razvojnih projekata ne mogu jasno razdvojiti jedan od drugog i posebno kada nemaju neovisne mogućnosti za tehnološki uspjeh, smatraju se jednim projektom

c) istraživačko-razvojni projekt obuhvaćen je jednom ili više sljedećih kategorija:

temeljno istraživanje znači eksperimentalni ili teorijski rad poduzet prvenstveno kako bi se stekla nova znanja o temeljnim načelima fenomena i vidljivih činjenica, bez predviđene izravne tržišne primjene ili uporabe

industrijsko istraživanje znači planirano istraživanje ili kritički pregled u cilju stjecanja novih znanja i vještina za razvoj novih proizvoda, procesa ili usluga odnosno za postizanje znatnog poboljšanja postojećih proizvoda, procesa ili usluga. Industrijsko istraživanje obuhvaća stvaranje sastavnih dijelova složenih sustava i može uključivati izradu prototipova u laboratorijskom okruženju ili u okruženju sa simuliranim sučeljima postojećih sustava te pilot-linije ako je to neophodno za industrijsko istraživanje, prvenstveno za provjeru generičke tehnologije

eksperimentalni razvoj podrazumijeva stjecanje, kombiniranje, oblikovanje i uporabu postojećih znanstvenih, tehnoloških, poslovnih i ostalih mjerodavnih znanja i vještina u cilju razvoja novih ili poboljšanih proizvoda, procesa ili usluga. Može uključivati i djelatnosti u cilju konceptualnog definiranja, planiranja i dokumentiranja novih proizvoda, procesa ili usluga. Eksperimentalni razvoj može obuhvaćati izradu prototipova, demonstracijske aktivnosti, pilot-projekata, ispitivanje i provjeru novih ili poboljšanih proizvoda, procesa ili usluga u okruženju koje odražava operativne uvjete iz stvarnog života ako je osnovni cilj ostvarenje daljnjih tehničkih poboljšanja na proizvodima, procesima ili uslugama koji nisu u bitnome utvrđeni. To može uključivati i razvoj tržišno upotrebljivog prototipa ili pilot-projekta koji je nužno konačni tržišni proizvod, a neekonomično ga je proizvesti samo da bi se upotrebljavao u svrhu demonstracijskih aktivnosti i provjere. Eksperimentalni razvoj ne uključuje rutinske ili periodične izmjene postojećih proizvoda, proizvodnih linija, proizvodnih procesa, usluga i drugih aktivnosti u tijeku, čak i ako te izmjene znače poboljšanja

d) *studija izvedivosti* znači evaluacija i analiza potencijala istraživačko-razvojnih projekta, čiji je cilj podržati proces donošenja odluka objektivnim i racionalnim otkrivanjem njegovih prednosti i nedostataka, mogućnosti i prijetnji (SWOT) te utvrditi resurse potrebne za njegovu provedbu i u konačnici njegove izglede za uspjeh

e) *troškovi osoblja* obuhvaćaju troškove istraživača, tehničara i drugog pomoćnog osoblja u mjeri u kojoj je zaposleno u odgovarajućem projektu ili djelatnosti

f) *državna potpora* je stvarni i potencijalni rashod ili umanjeni prihod države dodijeljen od davatelja državne potpore u bilo kojem obliku koji narušava ili prijeti narušavanjem tržišnog natjecanja stavljajući u povoljniji položaj određenog poduzetnika ili proizvodnju određene robe i/ili usluge utoliko što utječe na trgovinu između država članica Europske unije, u skladu s člankom 107. Ugovora o funkcioniranju Europske unije

g) *državna potpora za istraživačko-razvojni projekt* u smislu ovoga Zakona odnosi se na potporu koja se daje na temelju ovoga Zakona, vodeći računa o praćenju i utvrđivanju maksimalnog intenziteta potpora i maksimalnog iznosa potpore

h) *bruto ekvivalent bespovratnog sredstva* znači iznos potpore ako je korisniku dodijeljena u obliku bespovratnog sredstva, prije odbitka poreza ili drugih naknada

i) *intenzitet potpore* je bruto iznos potpore izražen kao postotak prihvatljivih troškova, prije odbitka poreza ili drugih naknada

j) *organizacija za istraživanje i širenje znanja* znači subjekt (kao što su sveučilišta, istraživački instituti, agencije za prijenos tehnologije, posrednici u inovaciji, fizičke osobe ili virtualni kolaborativni subjekti usmjereni na istraživanje) bez obzira na njegov pravni status (ustrojstvo na temelju javnog ili privatnog prava) odnosno način financiranja, čiji je prvenstveni cilj nezavisno provoditi temeljno istraživanje, industrijsko istraživanje ili eksperimentalni razvoj ili s rezultatima tih djelatnosti upoznati široku javnost putem predavanja, objavljivanja ili prijenosa znanja. Ako taj subjekt obavlja i ekonomske djelatnosti, financiranje, troškovi i prihodi tih ekonomskih djelatnosti moraju se obračunati zasebno. Poduzetnici koji imaju presudan utjecaj na takav subjekt, na primjer kao njegovi vlasnici udjela ili članovi, nemaju povlašten pristup rezultatima koje subjekt proizvede

k) *poduzetnik u teškoćama* znači poduzetnik za kojeg vrijedi najmanje jedna od sljedećih okolnosti:

– u slučaju društva s ograničenom odgovornošću (osim malog i srednjeg poduzeća (u daljnjem tekstu: MSP) koje postoji manje od tri godine ili, za potrebe prihvatljivosti za potpore za rizično financiranje, MSP-a tijekom sedam godina od njegove prve komercijalne prodaje koji je primjeren za ulaganja u rizično financiranje na temelju dubinske analize koju je proveo odabrani financijski posrednik), ako je više od polovice njegova vlasničkog kapitala izgubljeno zbog prenesenih gubitaka. To se događa kada se odbijanjem prenesenih gubitaka od pričuva (i svih drugih elemenata koji se općenito smatraju dijelom vlastitog kapitala društva) dobije negativan kumulativni iznos koji premašuje polovicu temeljnog vlasničkog kapitala. Za potrebe ove odredbe »društvo s ograničenom odgovornosti« odnosi se posebno na dvije vrste društava navedene u posebnom propisu o računovodstvu, a »vlasnički kapital« obuhvaća, prema potrebi, sve premije na emitirane dionice

– u slučaju društva u kojem najmanje nekoliko članova snosi neograničenu odgovornost za dug društva (osim MSP-a koji postoji manje od tri godine ili, za potrebe prihvatljivosti za potpore za rizično financiranje, MSP-a tijekom sedam godina od njegove prve komercijalne prodaje koji je primjeren za ulaganja u rizično financiranje na temelju dubinske analize koju je proveo odabrani financijski posrednik), ako je više od polovice njegova kapitala navedenog u financijskom izvještaju društva izgubljeno zbog prenesenih gubitaka. Za potrebe ove odredbe »društvo u kojem najmanje nekoliko članova snosi neograničenu odgovornost za dug društva« odnosi se posebno na vrste društva navedene u posebnom propisu o računovodstvu

– ako se nad poduzetnikom provodi stečajni postupak ili on ispunjava kriterije u skladu s nacionalnim pravom da se nad njim provede stečajni postupak na zahtjev vjerovnika

– ako je poduzetnik primio potporu za sanaciju, a još nije nadoknadio zajam ili okončao jamstvo, ili je primio potporu za restrukturiranje, a još je podložan planu restrukturiranja

– u slučaju poduzetnika koji nije MSP, ako je tijekom zadnje dvije godine:

1. omjer knjigovodstvenog duga i kapitala poduzetnika bio veći od 7,5 i

2. EBITDA koeficijent pokrića kamata poduzetnika bio niži od 1,0

l) *učinkovita suradnja* je suradnja između najmanje dvije neovisne stranke u cilju razmjene znanja ili tehnologije odnosno ostvarenja zajedničkog cilja na temelju podjele rada, pri čemu stranke zajednički utvrđuju opseg projekta suradnje, doprinose njegovoj provedbi te dijele njegove rizike i rezultate. Jedna stranka ili više njih može snositi cjelokupne troškove projekta te tako smanjiti financijski rizik projekta za druge stranke. Ugovorene usluge i pružanje usluga istraživanja ne smatraju se oblicima suradnje

m) *po tržišnim uvjetima* znači da se uvjeti transakcije između ugovornih stranaka ne razlikuju od onih koji bi bili utvrđeni između neovisnih poduzeća i nema naznake nedopuštenog dogovaranja. Za svaku transakciju koja proizlazi iz otvorenog, transparentnog i nediskriminirajućeg postupka smatra se da zadovoljava načelo transakcije po tržišnim uvjetima

n) *početak radova* znači početak građevinskih radova povezanih s ulaganjem ili prva zakonski obvezujuća obveza za naručivanje opreme ili bilo koja druga obveza koja ulaganje čini neopozivim, ovisno o tome što nastupi prije. Kupnja zemljišta i pripremni radovi, primjerice ishođenje dozvola i provođenje studija izvedivosti, ne smatraju se početkom radova. U slučaju preuzimanja »početak radova« znači trenutak stjecanja imovine koja je izravno povezana sa stečenom poslovnom jedinicom

o) *datum dodjele potpore* smatra se datum na koji je na temelju ovoga Zakona dodijeljeno pravo na primanje potpore, u smislu ovoga Zakona datum izdavanja Potvrde o statusu korisnika potpore

p) *mala i srednja poduzeća* (MSP-ovi) smatraju se poduzeća koja ispunjavaju uvjete utvrđene u Prilogu I. Uredbe o općem skupnom izuzeću

r) *velika poduzeća* znači poduzeća koja ne ispunjavaju kriterije utvrđene u Prilogu I. Uredbe o općem skupnom izuzeću

s) *stavljanje na tržište poljoprivrednih proizvoda* znači držanje ili izlaganje u cilju prodaje, ponuda na prodaju, isporuka ili bilo koji drugi način stavljanja na tržište, osim prodaje preprodavateljima i prerađivačima koju obavlja primarni proizvođač i svih djelatnosti povezanih s pripremom proizvoda za takvu prvu prodaju; prodaja krajnjim potrošačima koju obavlja primarni proizvođač smatra se stavljanjem na tržište ako se odvija u zasebnim za to predviđenim prostorijama

t) *primarna poljoprivredna proizvodnja* znači proizvodnja proizvoda iz tla ili stočarstva navedenih u Prilogu I. Ugovoru bez obavljanja dodatnih radnji kojima bi se promijenila priroda tih proizvoda

u) *prerada poljoprivrednih proizvoda* znači svako djelovanje na poljoprivrednom proizvodu čiji je rezultat proizvod koji je i sam poljoprivredni proizvod, osim djelatnosti na poljoprivrednim dobrima koje su nužne za pripremu životinjskih ili biljnih proizvoda za prvu prodaju

v) *poljoprivredni proizvodi* znači proizvodi navedeni u Prilogu I. Ugovoru, osim proizvoda ribarstva i akvakulture navedenih u Prilogu I. Uredbi (EU) br. 1379/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013.

z) *ugljen* znači visokokvalitetan, srednje kvalitetan i niskokvalitetan ugljen kategorije A i B u smislu međunarodnog sustava kodificiranja ugljena koji je utvrdila Gospodarska komisija Ujedinjenih naroda za Europu i koji je objašnjen u Odluci Vijeća od 10. prosinca 2010. o državnim potporama za zatvaranje nekonkurentnih rudnika ugljena.

(2) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

II. PRAVILA I KRITERIJI

Davatelj državne potpore

Članak 5.

(1) Davatelj državne potpore za istraživačko-razvojne projekte (u daljnjem tekstu: potpore) je ministarstvo nadležno za gospodarstvo, poduzetništvo i obrt (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

(2) Ministarstvo može povjeriti provedbu pojedinih aktivnosti u postupku davanja potpore provedbenom tijelu iz nadležnosti Ministarstva koje mora biti pravna osoba s javnim ovlastima te imati propisanu djelatnost davanja državnih potpora za istraživanje i razvoj (u nastavku: provedbeno tijelo). Ako se provedba potpore povjerava provedbenom tijelu, Ministarstvo može u svakom trenutku izvršiti uvid i obaviti nadzor provedbe potpore.

(3) Postupak dodjele potpore uključuje:

– zaprimanje projektne prijave

– administrativnu provjeru

– provjeru prihvatljivosti korisnika, projekta, aktivnosti i troškova

– izdavanje potvrde o statusu nositelja poticajnih mjera na temelju provedenog postupka obrade i vrednovanja prijave

– evidentiranje korisnika potpore za istraživačko-razvojne projekte

– praćenje i odobravanje realizacije projektnih aktivnosti i troškova projekta i izdavanje odobrenja za korištenje potpore za prethodno razdoblje

– izvještavanje o rezultatima i učincima potpora prema zadanim indikatorima za vrijeme i nakon završetka projekta.

Korisnici potpore

Članak 6.

(1) Korisnik potpore, u smislu ovoga Zakona, može biti obveznik poreza na dobit utvrđen sukladno propisima Republike Hrvatske o oporezivanju dobiti ili obveznik poreza na dohodak utvrđen sukladno propisima Republike Hrvatske o oporezivanju dohotka koji dohodak utvrđuje na temelju podataka iz poslovnih knjiga i evidencija.

(2) Korisnik potpore iz stavka 1. ovoga članka provodi aktivnosti vlastitog istraživanja i razvoja tako da projektom rješava vlastiti tehnički problem ili znanstvenoistraživačko pitanje radi buduće komercijalizacije konačnog proizvoda, usluge ili procesa koji proizlazi iz tog istraživačko-razvojnog projekta.

(3) Korisnik iz stavka 1. ovoga članka svrstava se u kategoriju malih, srednjih i velikih poduzetnika u skladu s odredbama važeće Uredbe o općem skupnom izuzeću. Pod kategorijom velikog poduzetnika podrazumijeva se korisnik koji ne ispunjavaju uvjete propisane Prilogom I. Uredbe o općem skupnom izuzeću.

Područje primjene

Članak 7.

(1) Potpora je dostupna korisnicima iz članka 6. stavka 1. i 2. ovoga Zakona u svim sektorima djelatnosti te svim znanstvenim i tehnologijskim područjima.

(2) Pri određivanju dostupnosti potpore primjenjuju se odredbe Uredbe o općem skupnom izuzeću kojima je propisano područje primjene, navedene u članku 1. stavcima 2., 3., 4. i 5.

(3) Po ovom Zakonu potporu nije moguće dodijeliti:

1. poduzetniku koji prema Uredbi o općem skupnom izuzeću, članku 1. stavku 4. a) podliježe neizvršenom nalogu za povrat sredstava na temelju prethodne odluke Komisije kojom se potpora ocjenjuje nezakonitom i nespojivom s unutarnjim tržištem, uz iznimku programa potpora za nadoknadu štete prouzročene određenim prirodnim katastrofama, i članku 1. stavku 4. b) za jednokratne potpore u korist takvog poduzetnika i c) potpore poduzetnicima u teškoćama uz iznimku programa potpora za nadoknadu štete prouzročene određenim prirodnim katastrofama

2. poduzetniku u teškoćama i/ili u postupku predstečajne nagodbe prema Zakonu o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi (»Narodne novine«, br. 108/12., 144/12., 81/13. i 112/13.) i/ili u predstečajnom postupku prema Stečajnom zakonu (»Narodne novine«, br. 71/15. i 104/17.)

3. poduzetniku nad kojim je otvoren stečajni postupak prema Stečajnom zakonu (»Narodne novine«, br. 71/15. i 104/17.) ili poduzetniku u postupku likvidacije prema Zakonu o trgovačkim društvima (»Narodne novine«, br. 111/93., 34/99., 121/99., 52/00., 118/03., 107/07., 146/08., 137/09., 125/11., 152/11., 111/12., 63/13. i 110/15.)

4. poduzetniku koji je u postupcima propisanim Zakonom o postupku izvanredne uprave trgovačkih društava od sistemskog značaja za Republiku Hrvatsku (»Narodne novine«, br. 32/17.)

5. poduzetniku koji nije ispunio obveze vezane uz plaćanje dospjelih poreznih obveza i obveza za mirovinsko i zdravstveno osiguranje u skladu sa zakonskim odredbama zemlje u kojoj su osnovani ili s onima zemlje ugovornog tijela

6. poduzetniku koji nema podmirene sve obveze prema svojim zaposlenima po bilo kojoj osnovi

7. za projekte čiji su troškovi povezani s budućim prihodima u sektorima:

a) poslovanja nekretninama (NKD oznaka 68)

b) djelatnosti kockanja i klađenja (NKD oznaka 92)

c) financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja (NKD oznake 64, 65, 66)

d) djelatnosti socijalne skrbi sa smještajem i bez smještaja (NKD oznake 87, 88)

e) trgovina na malo i veliko (NKD oznake 45, 46, 47).

(4) U slučaju fizičke osobe, obveznika poreza na dohodak, uzimajući u obzir kriterije iz članka 4. stavka 1. podstavka k) ovoga Zakona, poduzetnikom u teškoćama smatra se onda kada su prisutni tipični pokazatelji, kao što su to primjerice smanjenje ukupnih primitaka, rast izdataka, rast duga, porast troškova kamata i pad ili nulta netovrijednost imovine i drugi slični pokazatelji. Utvrđivanje radi li se o poduzetniku u poteškoćama procjenjuje se tijekom postupka dodjele iz članka 5. ovoga Zakona.

Vrsta potpore

Članak 8.

(1) Potpora u smislu ovoga Zakona odnosi se na poreznu olakšicu za istraživačko-razvojne projekte iz članka 4. stavka 1. točke c) i studije izvedivosti iz članka 4. stavka 1. točke d) do najviše dopuštenog intenziteta državne potpore sukladno članku 11. ovoga Zakona.

(2) Potpora iz stavka 1. ovoga članka ostvaruje se kao pravo na dodatno umanjenje osnovice poreza na dobit odnosno poreza na dohodak, za opravdane troškove istraživačko-razvojnih projekata odnosno troškove studije izvedivosti.